



MAGASINET

MEDLEMSTIDNING FÖR PAPPERS AVD 68

NR. 3 2014

Krönika

Kommer du ihåg ditt första jobb?

Vykortet

Peru

Ordförande har ordet

Arbetarna ska inte behandlas som utslitna reservdelar!

Socialt ansvar



Vart någonstans är svensk arbetsmarknad på väg? Idag kan man ofta läsa om den djupa och deprimerande arbetslösheten. Man kan läsa om ungdomar som inget annat vill än få ett jobb och rätten att ha ett hoppfull och dräglig framtid.

Det är dagens stora problem som de styrande politikererna inte hittar lösningen för. Trots de frågornas vikt får vi inte missa att skriva om de som har jobbat i många år och blivit slitna på grund av det! Det vi saknar idag är mer utredningar och rapporter som handlar om den situation som en hel del anställda inom industrin är utsatta för idag när stora företag optimerar vinsterna och när den svenska modellen hotas starkt. Jag vill se rapporter om de företagsledare som inte vill ta något ansvar för det lidande och de men man åsamkar sina anställda genom deras mångåriga arbete i påfrestande miljöer och en tung arbetssituation. Dessa företagare betraktar de utslitna människorna som utslitna reservdelar. Bort med det defekta och in med en ny. Den anställdes intresse av trygghet, rehabilitering och hälsa framträder som minusposter i företagets ögon. Otrygghet, frånvaro av rehabilitering och ohälsa blir till rena vinstlotten. Att jobba på ett företag lojalt i många år borde vara värt mycket. Att man blir sliten på grund av det är tragiskt i sig och man borde inte straffas vidare genom en uppsägning! Det minsta ett företag kan göra är att erbjuda rehabiliteringsplatser inom företaget. Idag blir det svårt när företagen har avskaffat sådana platser. Men man kan erbjuda företagspension och uppfylla ett ansvarstagande ändå. Tyvärr är det inte möjligt heller eftersom är det en dyr lösning – enligt företagare. Tyvärr finns det många industrianställda i det här landet

**Arbetarna ska
inte behandlas
som utslitna
reservdelar!**

som inte har orkat ta strid. Som har gått på företagets falska välvilja och låtit dem komma undan billigt. I alla deras namn kräver vi av LO ledningen att använda sin position ännu mer för att tvinga oseriösa företag att ta hand om sina anställda som på grund av jobbet har förlorat hälsan. Det ska inte vara enkelt att byta ut dem mot nya reservdelar. Socialt ansvar måste tillbaka i skolplanen för varenda en av blivande företagsledare! De ska lära sig om hur företag ska ta ansvar för hur de påverkar samhället, ur såväl ett ekonomiskt, miljömässigt samt socialt perspektiv. Det innebär bland annat att man ser till att de anställda är nöjda och att det

finns en hälsosam balans mellan olika kön, åldrar, etnicitet och religioner på arbetsplatsen samt att ingen grupp diskrimineras på något sätt.

Vem straffar man?

Under EU valkampanjen hörde man ofta att det är politikernas fel att folk är missnöjda och röstar på SD. Träffade själv några som sa att dom har röstat i många år på ett traditionell parti men nu är de missnöjda och vill visa det genom att rösta på SD. Är det möjligt att det är så illa? Vuxna, mogna människor reagerar destruktivt. Röstar inte utifrån sina värderingar och ideal utan vill straffa politikerna genom att rösta på de som politikerna pekar ut som samhällsfientliga. Och allt detta för att visa sitt missnöje. Är det därför SD växer? Om det är så illa hoppas jag att de vaknar innan det är försent. SD har ingen trevlig agenda. De ska vakna och istället prata med de förtroendevalda som representerade deras åsikter i så många år tidigare! De ska förklara varför de är missnöjda. De ska ställa krav på förtroendevalda! Samt fundera om de själva har gjort allt de kunde för att det samhälle de föredrar ska förverkligas. För EU valet är det försent men vi har ett val till den 14 september. Man ska aldrig glömma att man straffar inte politikerna! Man straffar bara sig själv!

Önskar er alla en glad sommar!

Seko i strejk



Nu närmar sig sommaren och vi har nyss genomfört ett val till EU parlamentet. Många har sagt att det var förskräckande att de bruna krafterna i Europa fick så stort inflytande. Men är det egentligen så konstigt? Men att föra en politik som man i EU och dess medlemsstater gör, ordinerar en svältkur för Europas arbetare och arbetslösa, som medicin på en kris om spekulationer och rofferi som det kapitalistiska systemet skapat, då får man också skörda. Då lämnas det politiska fältet öppet för högerextremismen. Den läxan borde alla ha lärt sig vid den här tiden, när fascismen växte sig stark i Europa förra gången så var egentligen politiken densamma. Orättvisorna var enorma, det fanns människor i Sverige som svalt. Politiken förmodade inte att ge alla ett bra och tryggt samhälle. När nazismen började att spira var det ett litet parti i Tyskland, 1928 fick Hitler 800 000 röster, för att två år senare ha ökat till hela 6 500 000 miljoner röster. Och sedan vet vi ju alla vad som hände. Det är därför det är så viktigt att använda sin rätt till att rösta. Vi tror ju på ett samhälle där alla människors lika värde är främst. Det är bara ett samhälle som ger förutsättningar till alla människors lika värde, och som kan fördela en välfärd rättvist som kan ge framgång.

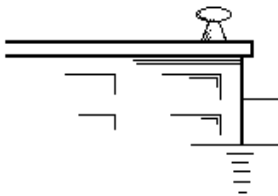
När jag skriver detta så befinner sig Fackförbundet Seko i strejk. De strejkar för anständiga anställningsvillkor för sina medlemmar. Konflikten bakom strejken - som än så länge främst berör sträckan mellan Malmö och Köpenhamn - handlar om att Veolia tidigare i år varslade drygt 200 tågvärdar och lokförare. Veolia ville omvandla två tredjedelar av tågvärdarnas och hälften av lokförarnas heltidsanställningar till deltidsanställningar. Rätten till en riktig anställning är en central och viktig del för alla de människor som arbetar och försörjer sig själv och sin familj på sin lön. Därför är Sekos strejk viktig, inte bara för de lokförare och tågvärdar



som omfattas av det konkreta avtalet i det här fallet. Givetvis kommer andra arbetsgivare följa efter Veolias exempel om de går segrande ur den här striden. Sekos strejk är viktig för alla oss som är anställda och försörjer oss själva och våra familjer med den lön vi får.

Sekos strejk kommer antagligen att få stöd från många. Krisen i järnvägstrafiken har varit en realitet i många år nu och folk är genuint trötta på en järnväg som periodvis uppfattas som nästintill havererad. Strejken kommer nog också att få stöd från många anställda i andra branscher som både känner igen hoten och strategierna från oseriösa arbetsgivare och berättelserna från de tågvärdar och lokförare om arbetsituationen. Det är arbetsvillkor som inte skulle behöva vara en realitet om vi hade en annan politisk ledning i det här landet, med en annan vision om hur samhället ska styras. Förhoppningsvis kraftsamlar hela den fackliga rörelsen och ser till att gå vinnande ur den här striden. Sekos strejk är viktig för så många fler än Veolias tågvärdar och lokförare. Striden - den är vår.





PIA med knuff

Det har varit många incidenter på senare tid. Rullar har tappats, truckar har backat in i varandra eller mot pelare. Inte så att det är fler än vanligt men i och med att vi börjat skriva PIA-rapporter så blir det tydligare än tidigare. Dessa händelser sker hela tiden och har alltid gjorts – den som tvivlar kan gå ut i magasinet och försöka räkna antalet träffar på varje pelare. Pelarna kan liknas vid en tall i Karelen som skjutits sönder från alla håll under de krig som rullat fram och åter där. Ett känsligt område är runt lastningstorget i 60-års magasin. Där är det trångt och truckarna surrar runt som bålgetingar när mafi-flaken lastas. Två pelare som står olyckligt nära flaken gör inte situationen bättre. Som ett resultat av PIA-utredningarna har nu en "genväg" (truckgång) skapats tvärs genom fack 23, den togs i bruk sista veckan i maj. Ett annat projekt som sakta tagit fart är långskeppslastningen i järnvägsspåret. Där har vi utsett Anders Wiklund, Anders Björck och Aki Salmiketo att föra hamnarbetarnas talan. Även detta projekt är ett försök att öka säkerheten i magasinen.



Nya genvägen i fack 23

Andra omgången av gruppträffarna skedde den 19 maj. Då närvarade produktionschefen Pierre Aggarwal och informerade från fabriksledningen. Tanken är att hela ledningen i tur och ordning skall besöka oss på våra



Riksdagsman Peter Persson och Jan Nilsson

gruppträffar.

Pappersmedlemmen och s-riksdagsmannen Peter Persson gästade Hallstavik den 25 april och träffade bl a kajarna i matrummet. Eftersom allas vår Janne Nilsson fyllde 65 år (!?!) samma dag så fick Peter Persson förtroendet att överlämna en blomma till Janne som dock är kvar fram till sista augusti. En som däremot inte är kvar är Göran "Juppe" Wahlberg som slutade på grund av så kallad arbetsbrist den 6 maj efter 20 år på Holmens. Nu kan han på heltid kуска runt med husvagnen



Göran Wahlberg parkerar för gott

på olika campingplatser i Mellansverige. Det är han väl värd – lycka till säger vi!

Annars har sommarjobbarna börjat dyka upp lite smått. Några gick truckutbildning på Kristi Himmelsfärd, resten som är mer vana får en introduktion när de börjar den 9 juni. I år är det lite annorlunda mot tidigare eftersom de flesta "sommarjobbarna" kommer från förturslistan och har haft fasta jobb på Holmens. Det blir några gamla kajare som återkommer sen blir det folk från andra delar av fabriken. För att få tillräckligt med antal och kompetens så kommer även några tidigare riktiga sommarjobbare att komma tillbaka. Den 21 maj bjöd personalledaren in till en afton vid jaktstugan i Skebo. Där grillades det korv och den som ville fick prova på lerduveskytte. Bössorna gick varma och tomhylsorna for omkring som en myggsvärm i luften. Kajarna var överlag mycket pricksäkra (även om få var

hundraprocentiga) och fortsätter det så här blir nog lerduvorna fridlysta snart.

Den 10 juni blir det uppföljning nr 2 av den nya organisationen Hallsta 2014 och samma dag har vi sommar-kaffet med lite allmän information inför sommaren. Klubbens årsmöte hölls ovanligt sent i år. Den turbulens som råder med folk som flyttar runt och osäkerheten om vilka som blir kvar gör att rekryteringen till uppdrag försvåras. Det är också svårt att motivera en styrelse på sju (5+2) som det varit tidigare. Till klubbordförande på två år omvaldes Roger Berglund och övriga i styrelsen blev Anders Wiklund, Dan Jansson och Robert Wahlström. Allra sist vill vi uppmärksamma att två ynglingar blir fullvuxna karlar inom kort. Det är Anders Björck och Joakim Sundin som går in i andra halvlek med ett gott humör. Alla kajare lägger i handbromsen, reser sig upp i trucken, skriver en PIA eftersom vi då slår i huvudet och utropar sen uni-sont GRATTIS – är det kaffe snart? Det är så vi visar uppskattning över våra goa arbetskamrater.



Lerduveskjutning i Skebo



Björne instruerar före skjutningen



Joakim Sundin 50 år ung



Industribrandkåren och FHV hjälper de skadade på övningen.

Arbetsmiljörapport

Aret började inte så bra men nu har det vänt till det bättre, vi har inte haft några olycksfall med sjukskrivning på över två månader så vi ligger kvar på 4 olycksfall i år med sjukskrivning. Det är glädjande att vi ligger på en låg nivå med olycksfallen.

Vi hade en allvarlig händelse på PM 12- branden, som lyckligtvis slutade bra. Driftpersonalen hade släckt branden när brandkåren kom fram och det är oftast så att driftpersonalen hinner släcka branden innan brandkåren kommer fram eftersom det tar ca 7 till 10 minuter innan brandkåren är på plats. Problemet med bränderna är rökutvecklingen, och brandröken är farlig, så det gäller att inte ta för stora risker när det brinner.

Nu var det åtta personer som fick åka till Norrtälje sjukhus för kontroll på grund av att de hade fått i sig brandrök. Ingen av personerna behövde stanna kvar utan alla fick åka hem efter kontrollen. Det var mycket bra att ingen fick några skador av brandröken - men man ska skriva en skadeanmälan utan sjukskrivning på grund av att man hade fått i sig brandrök! Anmälan ska

skickas både till försäkringskassan och AFA försäkringar.

Tidigare var det så att företaget betalade taxikostnaderna när man åkte hem från sjukvården, men nu har arbetsgivaren ändrat så att allt ska gå via AFA försäkringar. Tyvärr är det så att man kan få vänta på pengarna i flera veckor innan de kommer, och det kan handla om ca 1000 kr om man ska hem från t.ex. Norrtälje sjukhus.

Tillbudsrapportering behöver vi öka lite till så att vi kommer upp till målet som är 1200 rapporter. I dagsläget ligger takten på ca 800 och det är inte bra, vi kan bättre.

Tillbuds- och riskobservationerna är ett bra verktyg till organisationen för att minska risker, så att vi får en säkrare arbetsplats. Det är viktigt att vi fortsätter att rapportera risker i Pia-systemet för då blir riskerna både kända, dokumenterade - och åtgärdade. Vi hade en skyddsträff i samverkan med skyddsombuden och personalledare då vi tittade på en film om vad som händer med tillbudsrapporten i dess olika steg: Steg 1, den som skriver rapporten. Steg 2, den som får

uppgiften att åtgärda risken och steg 3, chefen som är ansvarig för uppföljningen. Sedan gick en del av gruppen gå ut på arbetsplatsen, en runda på ca 30 minuter och då hade alla hittat en varsin risk. Gruppen fick uppgiften att skriva ned sin risk i Pia-systemet och då fick vi ett antal rapporterade risker. När dessa risker sedan har åtgärdats leder det till att vi kommer att få en säkrare arbetsplats! En mycket bra metod för att öka tillbudsrapporteringen som vi kommer att fortsätta med. Vi har sett att många av riskerna blir åtgärdade inom ett par veckor, men om det är så att det är kostsamma åtgärder så tar det lite längre tid. Ibland kan det behövas en handlingsplan på grund av stora kostnader. Tittar man på totalen så blir 75-80 % av riskerna åtgärdade inom 45 dagar. Den 22 maj var det brandövning med den kommunala brandkåren. Syftet med brandövningen var att rädda personer som var instängda i vissa rum på PM 3. Övningen var mycket lyckad på många sätt, senast vi gjorde en sådan här brandövning var för ca 5 år sedan, men ska vi göra så här stora övningar är behovet vart tredje år. Information är verkligen svårt att få att fungera bra - det märkte vi på övningen

också. Nu kommer vi att titta på resultatet och försöka hitta bättre rutiner och informationskanaler.

Vi kallade också vår interna krisstödsgrupp till övningen - den behöver utökas nu efter omorganisationen. Industribrandkåren behöver också utökas med flera personer, gärna skiftgående och kvinnliga. Är ni intresserade så hör av er till brandchefen Morgan Holmqvist.

Taisto Hautala



Produktionssamordnaren och FHV räknar ihop personerna som är räddade från riskområden, på en tillfällig uppsamlingsplats.



Centrala ledningen för brandövningen samlade in all information och fattade beslut om ett antal åtgärder

REHAB OCH HÄLSA

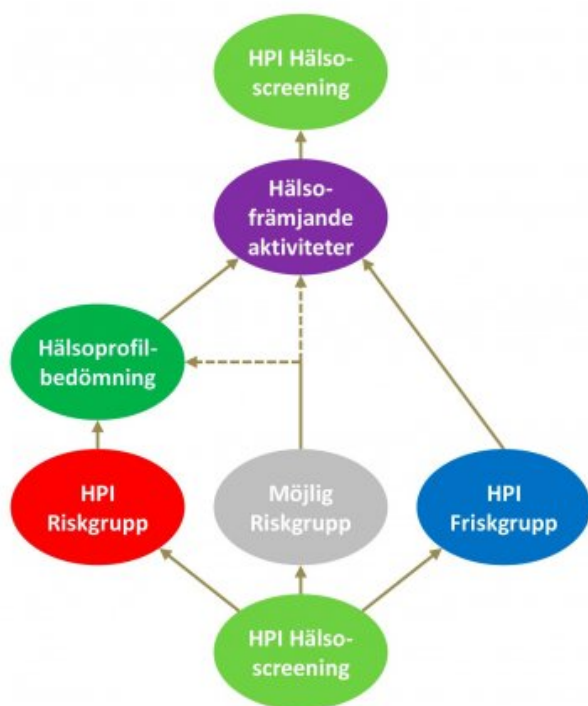
Syftet med rehabilitering är att få långtidssjuka tillbaka till god hälsa och i arbete samt i övrigt få en bättre trivsel på arbetsplatsen.

I skrivande stund har vi 10 st. långtidssjuka varav 2 st. som arbetar 50 procent av tiden. Som mest i år har vi haft 18 st. långtidssjuka, så det är mycket bra att vi har fått så många tillbaka i arbete. Tyvärr är tempot och arbetsbelastningen mycket tuffare idag efter alla omorganisationer och efter en längre sjukskrivning är det mycket jobbigare att komma tillbaka i arbete. Men det är viktigt att komma ihåg att man inte stressar tillbaka i arbete utan låter det ta den tid som behövs, när man arbetstränar.

Arbetsglädje är en punkt som man försöker lyfta upp, men tyvärr är det svårt på grund av alla förändringar som pågår. Nu har en avdelning i manöverrummet satt upp en panel där man genom en knapptryckning kan visa hur man upplever för stunden upplever sin arbetsglädje. Det registreras hur personalen har tryckt - under en viss tid av dagen eller skiftet kanske det är



Arbetsglädjepanelen på TMP



mycket dåligt och senare under dagen så kanske det har blivit bättre. Senare kan chefen ha en diskussion med personalen om vad som hände eller påverkade arbetsglädjen från tid till annan under skiftet. Det kan vara flera saker som påverkar, t.ex. kan det vara arbetsbelastningen eller dålig kommunikation mellan drift och underhåll med mera.

Hälsoscreening kommer nu att testas i PM12 linje, målet är att det ska vara klart under juni månad. Alla på linje12 kommer att få ett brev hem av arbetsgivaren som förklarar hur det går till. Det handlar om 20 frågor som man ska svara i en web baserad blankett. Resultatet kommer att sammanställas av Total Hälsan.

Taisto Hautala

Sätt människorna före jakten på vinster

En av de stora valfrågorna kommer att bli den otrygghet som sprider sig på många svenska arbetsplatser. Allt mer sker på arbetsgivarnas villkor medan de anställda förlorar i inflytande. På många håll förväntas människor vara utbytbara som maskiner.

Ett stort problem är att så många tvingas acceptera visstidsanställning istället för fast jobb. Det innebär en osäkerhet för om man kommer att klara att betala räkningarna nästa månad, men också att underläget gentemot arbetsgivaren växer.

Ett exempel på vad otryggheten kan leda till inom industrin fick jag när jag besökte Atlas Copco i Örebro. Fackklubben berättade om en anställd där som fick i uppgift att göra en koppling i ett elskåp med 1000 volt. Det var en livsfarlig uppgift eftersom han inte hade rätt kompetens, men han var bara visstidsanställd och vågade därför inte säga ifrån. Resultatet blev ett allvarligt tillbud där mannen fick ström i sig – det var ren tur att han klarade sig. Händelsen säger mycket om vad rädslan för att inte få jobba kvar kan leda till.

Ett annat problem som sprider sig på svensk arbetsmarknad är missbruket av bemanningsföretag. Istället för att erbjuda fasta jobb tar företag in bemanningsanställda. Många av dem som måste jobba på bemanningsföretag har en otrygg och splittrad arbetssituation. Det är idag möjligt att säga upp ordinarie personal och ersätta dem med inhyrda, vilket ger arbetsgivaren ett utpressningsläge mot sina anställda.

En extrem form av utnyttjande är den som drabbar många arbetskraftsinvandrare. Reglerna gör att all makt läggs hos arbetsgivaren som i praktiken får bestämma om den anställda får vara kvar i landet eller ej. Det gör att få vågar säga ifrån trots usla arbetsvillkor och en lön som inte går att leva på.

Men det är ingen naturlag att det ser ut så här. Otryggheten är ett resultat av styrkeförhållanden på arbetsmarknaden och av den förda politiken. Därför går det



också göra någonting åt det. Vi föreslår att visstidsanställningar bara ska vara tillåtet när det finns skäl för det, till exempel vikariat eller vid en produktionstopp. Arbetsgivare ska inte få sparka anställda och ersätta med bemanningsföretag. För att hindra att arbetskraftsinvandrare utnyttjas vill vi göra jobberbjudandet bindande och införa kontroller av att rätt lön har betalats ut.

Vänsterpartiets andra stora fråga är frågan om vinster i välfärden. Mycket av skola, vård och äldreomsorg styrs idag av vad som är lönsammast för företagen, istället för vad som blir bäst för de som använder välfärden. Det vill vi ändra på. Genom att sätta stopp för vinster i välfärden kommer vi att kunna använda skattepengarna till tusentals nya jobb. De som arbetar i äldreomsorg, skola och sjukvård ska få fler arbetskamrater och kvaliteten höjas. Så skapar vi en jämlik välfärd som fördelas efter behov, inte efter ägarnas vinsthunger.

Tryggheten på jobbet och vinsterna i välfärden kan tyckas vara två helt olika frågor. Men de hänger ihop. Båda frågorna handlar om att sätta människorna före jakten på vinster. I båda frågorna är Vänsterpartiet garanten för förändring.

Jonas Sjöstedt, partiledare Vänsterpartiet



Bysmedjan – en historisk berättelse.

Redan på långt håll kunde Arvid se i vilken riktning han skulle rida. Ifrån hästryggen på den höjd han befann sig, såg han en rök stiga upp över trädtopparna långt åt öster. Den var tunn och löstes upp efter ett tag men för ett tränat öga ingen svårighet att känna igen. Röken härstammade från den stora bysmedjan i Hallbo dit Arvid var på väg. Arvid hade varit i Hallbo vid ett par tillfällen tidigare och kände därför till byn och dess innevånare. Han hade blivit väl omhändertagen där och kände därför en viss tacksamhetsskuld till byborna. Anledningen till att han och hästen Kolle åter satt kurs på Hallbo var ett rykte, sedan en tid tillbaka, om att en jarl slagit sig ner i byn tillsammans med sin hustru och ett mindre följe av knektar. Jarlen, Fjalar Pettos, hade sagt sig vara utsänd av kungen och att han fått i uppgift att bringa ordning och reda i den stora bysmedjan. Varför någon behövde bringa ordning och reda i smedjan var det ingen av byborna som förstod. Hallbosmedjan var vida känd för sin rika produktion och höga kvalitet. Den skatt, de vapen, yxor, släggor och annat som kronan inbringade från hyttan var inte obetydlig. Men mycket vill ha mer och det var en av Fjalars uppgifter att, för kronans räkning, roffa åt sig ännu mer av tillverkningen vid Hallbo. Det rykte som varit i omlopp hade också förtäljt att knektstyret var av det hårdare slaget. Byborna hade trakasserats, hånats och till och med misshandlats av Fjalars mennar. Hans hustru, den förskräcklige Katarina Loklo från Norrgårda socken, stod inte sin man efter. Barn och kvinnor luggades och fick smaka på

riset allt som oftast. Det hände att hon stal saker från folket för att i nästa stund rikta anklagelserna mot någon oskyldig. Ingen vågade säga som det var för då kom Fjalars handgångna män och rådbarkade sanningssägaren.

Genom att Arvid vid flera tillfällen tidigare tagit parti för utsatta människor och hjälpt dem mot fogdar och knektar hade han med tiden kommit att bli betraktad som fredlös. För den som lyckades infånga honom, död eller levande, åstundade en riklig belöning. När Arvid därför närmade sig byn slog han läger på ett betryggande avstånd. Han ville avvakta mörkrets intrång innan han smög sig in i byn och där sökte upp mästersednen Lill-Johan. Namnet till trots var Lill-Johan inte av den kortvuxna sorten. Tvärtom. Fadern kallades Stor-Johan och då fick sonen heta Lill-Johan även den dag när han blivit kraftigare och högre än Stor-Johan. Fjalar och hans gäng hade tagit gäststugan, i norra utkanten av byn, i besittning och där höll man i regel till efter den långa arbetsdagens slut. När skymningen anträdde smög sig därför Arvid in i byn söderifrån. Sin häst hade han ställt i ett av byns fähus. Lill-Johan var hemma hos sin familj och sken upp vid åsynen av Arvids oväntade intåg i stugan. Efter att ha hälsat runt på familjen och avhandlat några gamla minnen, under tiden som mat och dryck ställdes ut på det stora ekbordet, förhörde sig Arvid om det rykte han hört. Sorgligt nog kunde Lill-Johan i allt väsentligt intyga riktigheten i vad Arvid sagt. Att vanligt folk hade det svårt visste Arvid redan men Lill-Johan kunde också berätta att med det nya styret skulle byborna riskera undernäring och sjukdomar inför den kommande vintern. Läget var bekymmersamt. Det som återstod av produktionen efter att Fjalar tagit "sitt" till Kronan räckte inte till för att klara den normala försörjningen för byn. Smederna sålde och bytte sina varor på marknader i utbyte mot bland annat djur, spannmål, salt och tyger. Ovanpå det rent materiella förtrycket kom även den underdånighet som Fjalar och Katarina genom sitt översitteri utsatte byborna för. Man kränkte människornas värdighet. Lill-Johan och Arvid var överens om att något måste göras för att få bort Fjalar och hans gäng från byn.

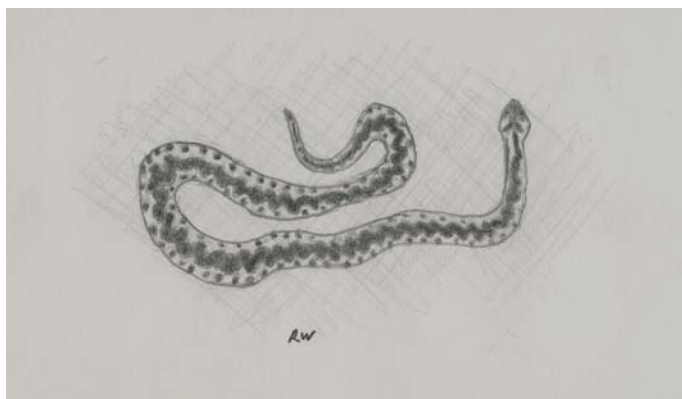


Lill-Johan skickade en av sina döttrar med bud till smeden Brodde att denna skulle komma över till Lill-Johans stuga. Brodde var känd för sin listighet och sitt mod. Tillsammans överlade de tre männen om vad som kunde göras. Efter några kannor öl hade vännerna en plan klar. Att konfrontera Fjalar och hans män i en öppen strid skulle leda till onödig blodspillan och kunde även medföra att kungen sände ut nya knektar för att hämnas. Bättre var att få Fjalar Pettos att lämna byn frivilligt om än med viss hjälp på vägen. Så länge knektarna fick föra ordet med svärdet i hand var de sturska men när det kom till det andliga och övernaturliga blev de betydligt beskedligare. I samtalen med knektarna hade smederna och gesällerna blivit varse denna deras svaghet. Det var detta som Brodde föreslagit att man skulle dra fördel av. Vid denna tid var det vanligt att folk tolkade olika natur- och ljusfenomen som järtecken från ett högre väsen. Ett förebud om att något av ondo var i annalkande. Vissa djur tillskrevs också egen-

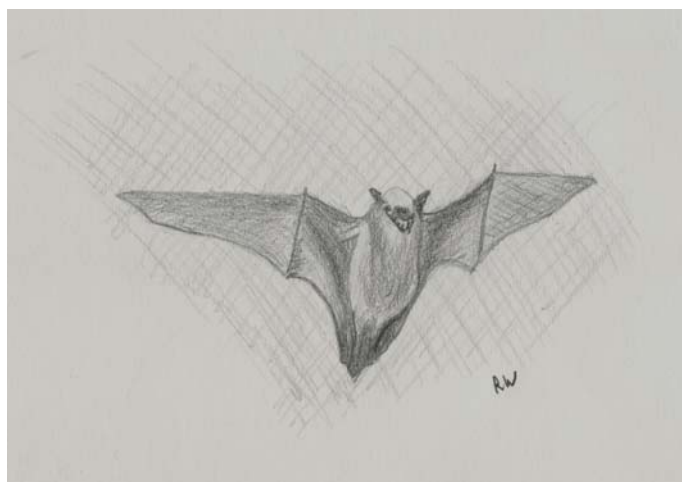
skaper och krafter som gjorde att man förstod att de var i förbund med gudarna eller djävulen själv. Till de senare hörde ormen och fladdermusen. Fladdermössen sågs som ett direkt yngel av den onde – likheten var påfallande. Att det främmande sällskapet i byn var illa omtyckta var knektarna också medvetna om. Nu började dessutom folket i smedjan, i enlighet med Broddes plan, att sprida ett rykte om att gudarna var vredgade över Fjalars framfart. Och att ett straff väntade dem som fallit i onåd hos den högste. Knektarna blev alltmer irriterade över ryktena och nervositeten tilltog för var dag som gick. Den maktförskjutning som kunde anas gjorde folket modigare och inkräktarna råkade ut för alltför obekväma hyss. Trappor som såpades in så att knektarna föll och slog sig illa, handtag och verktyg som hettades upp och svedde händerna på den knekt som råkade ta i dem, beska kryddor som förstörde mat och dryck, tunga saker i tak och på väggar som råkade ramla ner och träffa Fjalars män. Irri-

tationen tilltog och Pettos knektarna misstänkte byborna för olyckorna men folket sade sig inte känna till något och skyllde på otur eller högre makter. Nu var turen kommen till Fjalar. Även han behövde mjukas upp och ledas in på andra tankebanor. När han en dag red omkring ensam i närheten av byn hade smedfolket gillrat en fälla. Med hjälp av ett vargskinn som man nödortfikt stoppat upp skulle Fjalars häst skrämmas upp. På ett givet tecken i form av ett uggle-skri sattes planen i verket. Intet ont anande red Fjalar stigen fram i den täta granskogen. En uggle hördes och strax därpå hördes även ett ras av stenar på stigen bakom. Fjalar vände sig om och tappade uppmärksamheten framåt. Ur några buskar körde då Lill-Johan fram vargen inför hästens skräckslagna ögon. Hästen stegrade sig och oförberedd som Fjalar var föll han av hästen och slog ner i marken. Hästen skenade iväg och innan Fjalar hunnit uppfatta vad som hänt sköt Brodde med sitt armborst en trubbig bult i bakhuvudet på Fjalar så att han tillfälligtvis somnade in. Några smeder på stigen längre fram fångade in hästen. Fjalar som inte litade på någon annan än sig själv hade för vana att alltid rida omkring med skattsäckarna. Där förvarade han den extra skatt som drivits in samt andra värdeföremål som man stulit, roffat eller lurat till sig. Dessa tog männen nu hand om och gömde på en betryggande plats. Man selade av hästen och lät den löpa till skogs. Förklädd till en munk smög sig Arvid fram till den avdomnade jarlen och väckte med hjälp av lite vatten upp denne. Han sporde hur det var fatt och förklarade att Fjalar måste ha slagit huvudet i en knytnävsstor sten som låg intill Fjalar och som Arvid påpassligt lagt dit innan Fjalar kom till sans. Omtumlad och med värk i både huvud och kropp godtog Fjalar munkens uppgifter och frågade sluddrigt om munken möjligen sett en häst i närheten. Så sant, sa munken, visst hade han för ett tag sedan sett en skenande häst springa genom skogen men den var nog långt borta nu, trodde munken, som bjöd Fjalar på vatten och bröd. Sedan berättade munken om en uppenbarelse han haft och i förtroende meddelade han Fjalar att en förbannelse låg över trakten och att stor vända och olycka skulle drabba alla ogärningsmän som pinade livet ur vanligt folk. Själv skulle munken ta sig härifrån så fort benen bar eftersom han inte var riktigt säker på att hans eget samvete var rent. Han hoppades att Fjalar låg bättre till och önskade honom allt väl innan han försvann längs

stigen. Mörbultad och utan varken häst eller värdesaker påbörjade Fjalar vandringen tillbaka till Hallbo och förberedde en historia som kunde tänkas imponera på mannarna. Framme i byn berättar Fjalar att ett stort gäng stråtrövare och stigmän legat i bakhåll för honom och att han stridit i timmar för att försvara penningarna och guldets men att rövarnas antal blev övermäktigt och att han till slut fallit för en feg träklubba i bakhuvudet, varpå han visade upp en icke föraktlig bula i skallen. De smeder som hörde detta log i mjugg för de visste bättre. Men även knektarna var tveksamma då Fjalar inte uppvisade några större tecken på strid förutom bulan. Försökte Fjalar lura dem, kanske hade han gömt undan bytet i skogen för egen del. Misstänksamheten var stor men ingen av knektarna vågade ifrågasätta sin herres ord. Katarina Loklo var rosenrasande på sin man för att han varit så omdömeslös och ridit omkring med värdesäckarna alldeles ensam. Tidigare hade hon tyckt att mannen var klok som inte litade på någon annan. Lyckan hade vänt för kungens män och kvällssamtalet i gäststugan gick i moll. Någon undrade om det inte var tid att lämna Hallbo innan det helt gick över styr. Fjalar ville inte gärna lämna byn utan att få något med sig tillbaka som han kunde redovisa inför kungens skattmästare. Han slog därför fast att nu skulle smedfolket få arbeta än hårdare och en extra utmätning skulle ske i gårdarna för att statuera exempel. När han sagt denna kom han att tänka på munkens ord om en stor olycka för den som plågade vanligt folk och en obestämd obehagskänsla infann sig. Så här långt tyckte Arvid, Lill-Johan och Brodde att planen fungerat bra. Nu gällde det att smida medan järnet var varmt som smederna brukade säga. Byfolket som kände sin skog väl hade under några varma dagar samlat in ett 20-tal huggormar som förvarades i en jutesäck. I en annan säck hade man fångat in ungefär lika många fladdermöss som på dagarna sov hängandes under tak och i ihåligheter. När knektarna kommit till ro och blåst ut ljusen i gäststugan förberedde smederna sig för nattens stora händelse. Vid midnatt, när djupsömnen infunnit sig, smög man fram till gäststugan. Tre yngre män klättrade upp i några av träden närmast ingången till huset. Med sig hade de små korgar som innehöll en mängd döda insekter, flugor, skalbaggar, spindlar m m, som man smort in med ister. Ett par lite äldre smeder smög därefter fram till gäststugans dörr och sköt försiktigt upp den. Med sig hade de



ormsäck. Tyst hällde man ut innehållet innanför dörren innan man ånyo drog igen den. Sen blev det en stunds väntan innan man hörde det första skriket inifrån huset. Det följdes strax av ännu ett och sen var kalabaliken fullständig. En efter en kom de yrvakna och skrämde knektarna utfarandes genom dörren i bara nattsärken. En del var bara uppskrämda medan andra blivit bitna av ormarna och hoppade runt på ett ben eller blev sittandes på backen gnuggandes fötterna. I nattmörkret hördes en ugglas hoande och det var tecknet på nästa överraskning. Pojkarna i träden försökte kasta prick på knektarna med de klibbiga insekterna samtidigt som några andra gömda män släppte lös de hungriga fladdermössen. Fladdermössen försökte jaga ikapp insekterna som for genom luften. En del av bytet landade på knektarnas särkar eller i håret på dem och fick då oftast sällskap även av ett djävulsyngel som inte hade några förutfattade meningar om knektarna. Detta blev droppen som fick bägaren att rinna över. Knektarna hade fått nog, tecknen var tydliga och ju förr man kom bort från detta helveteshål desto bättre. Inte ens Fjalar kunde få männen att ändra sig och i ärlighetens namn skall sägas att han själv inte heller hade någon lust att bli kvar. Munkens varnande ord ringde som



klockor i huvudet på Fjalar och att stanna skulle troligen bara leda till än värre olyckor. Katarina var nu bara en skugga av sin forna uppenbarelse, gråtande och skakande av rädsla bar Fjalar ut henne till den sadlade hästen. Snabbt samlade truppen ihop sina vapen och ägodelar och försvann i nattens mörker bort från Hallbo. Så snart ljudet från hästhovarna ebbat ut kom Arvid, Lill-Johan, Brodde och de andra bymännen fram från sina gömslen och samlades på gårdstunet. Pojkarna i träden klättrade ner. Stämningen var munter och en känsla av lättnad lägrade sig över byn. Men dagen hade varit lång och spännande och nu kom även en trötthet över dem. Man beslöt att avvakta firandet till den kommande dagen.

Alla i byn vaknade sent efter den lyckosamma natten. Även kvinnorna i byn hade dröjt sig uppe och inväntat sina mäns och söners hemkomst. Nu var det måndag och egentligen vanlig arbetsdag men en dag som denna fick man ta vara på och bara njuta av. Överallt talade man om nattens framgångar och om listigheten hos Arvid och Brodde samt modet hos byfolket. Skattsäckarna hämtades hem från skogen och innehållet fördelades rättvist ut och det som kunde identifieras återgick till de rättmätiga ägarna. Tillförsikten och arbetsglädjen var tillbaka och även om en hård vinter skulle komma längre fram så behövde man inte känna någon större oro för den. Vid den gemensamma middagen i byn skojades det om Fjalar och hans knektar och skratten nådde långt utanför byn. Smederna ville skänka Arvid en dolk de tillverkat som ett bevis på den tacksamhet man kände gentemot honom. Arvid försökte först avvisa gåvan och förklarade att han inte såg detta som en uppoffring utan som en plikt – en för alla, alla för en. Men då smederna envisades och fick bifall från övriga män och kvinnor föll han till föga och mottog den fina gåvan för att inte göra vännerna besvikna.

Efter maten tackade Arvid för sig, uppmanade byborna att hålla ihop och önskade dem frid och välgång. Arvid och Kolle skulle vidare och söka upp några andra fredlösa som han ibland red tillsammans med. Knektväldet var utbrett i landet och nya uppgifter väntade i andra skogar.

Text: **Roger Berglund**

Illustrationer: **Peter Weidt/Robert Wahlström**



På grund av snömodden och den kyliga morgonen flyttade årets 1 Maj-firande i Hallstavig inomhus till Folkets Hus. Ca 50 personer samlades i Edebosalen för att i tur och ordning lyssna på Christer Hallingström från Kommunal, Roger Berglund från Pappers samt det socialdemokratiska oppositionsrådet Ulrika Falk. I sitt tal blickade Roger Berglund tillbaka på 1 Maj-firandets traditioner och påminde om att vi i Hallstavig denna dag stod sida vid sida med miljoner människor världen över. Han oroades också över att dagens paroller i allt högre utsträckning börjar påminna om kraven som restes för hundra år sedan. Han höll upp kollektivavtalet för Hallsta pappersbruk från 1915 och sa: alla kanske inte har sett det men alla är ni berörda av denna lilla skrift. Kollektivavtalet är en regelbok för att skapa ordning och reda i arbetslivet, tillsammans med den arbetsrättsliga lagstiftningen utgör det vad vi brukar kalla den svenska modellen. Den svenska modellen har varit en oerhört framgångsrik konstruktion. Den har gett svensk industri en konkurrensfördel samtidigt som arbetarna har fått förbättrade levnadsvillkor vilket har vart till glädje för hela samhället. Men den svenska

modellen är hotad. Roger fortsatte vidare och sa bl a att högerregeringen har en sofistikerad och mycket medveten politik för att undergräva facken ställning som en likvärdig part. Med en kirurgisk precision riktar man in sig mot de fackliga organisationerna. För man vet att får man dem ner på knä så ligger vägen fri för ett systemskifte även på arbetsmarknaden. Man försvagar facken genom att ha en hög arbetslöshet, genom att göra det dyrare att vara med i facket och i a-kassan, genom försämrade villkor i arbetslöshetsförsäkringen. Man försöker ändra på tillämpningen av förtroendemannalagen och medbestämmandelagen för att försvåra för facklig verksamhet och inflytande. Allt detta sammantaget ger en tydlig bild av arrogansens ambitioner – man vill tränga tillbaka facken till en position som man hade på 20- och 30-talet. Avslutningsvis passade Roger på och göra reklam för en fattarafton som vi anordnar på biblioteket i höst – 22 september. Kallskänkan och en av de mest lästa svenska poeterna just nu, Jenny Wrangborg, kommer till Hallstavig då och talet slutade med en dikt av henne.



Ulrika Falk (s)- oppositionsråd



Crister Hallingström - Kommunal



Roger Berglund - Pappers



Kommer du ihåg ditt första jobb?

Sommaren är snart här. Flödet i sociala medier fylls med nyvunnen kärlek och sommarplaner. Vänner ska resa, bada och åka på festivaler. Något som dock sticker ut i denna sommar-utopi är de som söker sommarjobb.

Saknar du som ung kontakter är det oerhört svårt att få sommarjobb. Du ska då helst traska ut bland tomflaskor och raketrester den 1 januari och påbörja din sökning.

Desto närmare sommaren kommer desto mer desperata blir inläggen från de unga som söker sommarjobb. Min vän Felix skriver en post i ren frustration om den omöjlighet där är att få sommarjobb. Någon kommenterar att själv saknar man både höst-, vinter-, vår- och sommarjobb. Kommentaren får några "likes". Det är patetiskt, vi unga vet inte om vi ska skratta eller gråta längre.

Klyftor vidgas tidigt. Samhället ska minska klyftorna men idag handlar de snarare om att få dem att sluta växa. För mig handlar det om att ge varje ung en ärlig chans. Möjligheten att växa i ett arbete. I dagens Sverige säger samhället nej till 90 000 unga som vill arbeta och bidra.

Jag skickade iväg ett meddelande till några gamla gymnasiekompisar för att höra ifall vi inte kan ta en fika nästa onsdag eftermiddag. Svaren varierade, klyftorna hade vidgats. Absolut, skrev Fabian och Alexander tillbaka. Jag vet först 7.00 på onsdag om jag kan ta en fika, skrev Hanna.

Min vän Hanna är en så kallad "nollkontraktare". Varje vardagsmorgon klockan 7.00 är Hanna redo att gå till jobbet. Det enda hon väntar på är ett sms. Får hon ett sms har hon 15 sekunder på sig att svara, annars går det vidare till nästa person i sms-poolen. Hanna är en ofrivillig daglönare. Hon vet aldrig hur morgondagen kommer att se ut.

Möjligheten att planera sina liv är en lyx alla unga inte har. Hanna fick inget sms den där onsdagen så vi träffades alla fyra på ett fik nere vid Fyrisån i Uppsala. Vi pratade om hur Alliansen fullkomligt misslyckats med ungdomsarbetslösheten. Antalet unga som börjar sitt vuxna liv med att vara långtidsarbetslös har tredubblats med Alliansen vid makten.

Jag känner bara en enda ung som är anställd tillsvidare och det är vår ombudsman i SSU Uppland. Av mina vänner har en övervägande majoritet otrygga anställningar. Man kastas ständigt mellan ströjobb. Det är alla möjliga konstruktioner av visstid, halvtid och vikariat. Det ska bara finnas en form och det är tillsvidare.

Några är med i facket och andra inte. Alla känner pressen från de 90 000 unga som är beredda att ta ditt jobb när du vill gå till chefen och be om bättre arbetsvillkor. Vi unga blir utnyttjade.

Jag, Stina, Alexander och Fabian har fikat klart. Vi tycker alla att det är dags att satsa på oss unga. Hjälp oss att få jobb, utbildning eller praktik. Rösta för en socialdemokratisk 90-dagarsgaranti i höstens val.

Jobben är inte den enda stora utmaning vi unga står inför. Själv sitter jag och skriver denna krönika hemma hos min mamma. Inte för att jag är på besök, utan för att jag inte har någon annanstans att bo. Men den historien kan vi ta någon annan gång.

Joel Näsval



UPV

Utbildning på väg AB

- ♦ **KÖRKORT OCH YKB**
- ♦ **YRKESFÖRARUTBILDNING**



Tfn. 070/760 47 21

www.upv.se

■ ERIKS HÖRNA



Beträffande deras blåklockor

Deras blåklockor

Avser snarare förolämpningar

Och stryk

Än att erbjuda Dej

Någon möjlighet

Till blomstrande skönhetsbetraktelse.



Traditionellt samlades väldigt många människor kring valborgsmässobålen i Häverödal. Våra duktiga brandmän stod även i år för en fantastiskt bra organisation. Barnen fiskade i fiskdammen och godispåsarna som kom fram skapade en stor glädje. Kammarkören var på plats. De sviker väl aldrig. Hur skulle hyllning av våren se ut utan dem? Fast det som gjorde mest intryck på mig var dock ungdomarna som stod för uppträdandet. De var så många som stod på scenen och utan minsta rädslan sjöng de för den stora gruppen av Valborgsfirare. Rose Tillberg Mattsson var scenledare och gjorde sitt jobb utan anmärkning. Årets talare var Pappers avdelningsordförande Aleksandar Srndovic. Hans tal handlade om vikten att alla som bor i Häverö måste ta ansvar för sin egen bygd. Små som stora insatser! Talet handlade även om känslan att Hallstavik går mot en ljusare tid. Kvällen avslutades med ett fyrverkeri som höll på att urarta! En av raketerna slog fel och skapade små brasor på andra sidan av ån. Våra duktiga brandmän släckte branden professionellt.





Sommartips från Roslagens Sparbank

Koppla upp och koppla av!

Du hittar oss dygnet runt
på webben, i mobilen,
läsplattan och på Facebook.

Telefonbanken Personlig Service
har öppet alla vardagar mellan
kl. 07.00 och 19.00. Vi och våra
kollegor svarar när du ringer
0176 -770 00.

Mattias, Lotta och Madeleine



Miljöcertifierad enligt ISO 14001 och Klimatneutral



”I Roslagens famn hittar vi en pigg liten
vinnare som tar stort socialt ansvar.”

De senaste tio åren har vi satsat över 80 miljoner kronor
på Roslagens framtid.

■ SPEEDWAY I ORIONPARKEN



Rospiggarna speedway Hallstavik - 2014

Speedwaysäsongen kunde inte börja bättre! Kanon väder, gästande Elit Vetlanda med sitt dream team och över 3600 åskådare! Och det bästa är att Piggarna vann! Dramatiken var på toppen. Inför det sista heatet hade båda lagen exakt samma antal poäng.

Kvällen började i Andreas Jonssons tält. Folksam bjöd 50 Pappers medlemmar på middag. Med oss i tältet hade vi även kompisarna från Kvarnsveden och Karskär. Folksam är en av de stora sponsorer till Andreas och Piggarna men framförallt är Folksam ett samarbetspartner till oss. Att ta fram bra försäkringar är ett viktigt gemensamt uppgift. Dessutom gjorde vi överenskommelse för några år sen om att Folksam i vårt namn sponsrar Rospiggarna och i utbyte får de annonsera i varje nummer av PappersMagasinet.

Allt pekar åt det hållet att Piggarna kommer att skänka oss massor av glädje även den här säsongen.



Pappers gamla medlem Andreas Jonsson



Pappers syns i Parken



Ulrika delar ut Pappers EU valinformation



Spännande omkörningar



Spänningen i publiken



Trevlig middag i tältet

■ FACKLIG-POLITISKA KONFERENSEN

Temat var "Sverige kan bättre". Medverkande var Ingela Edlund, 2:e vice ordförande från LO. Hon gick genom de tio ordningsreglerna för arbetsmarknaden som LO och Socialdemokraterna är överens om. Det blev mycket bra diskussioner omkring alla punkter.

Ulrika Falk, oppositionsråd, gick genom framtidskontraktet för Norrtälje kommun.

1, Ingen som kan jobba ska gå på socialbidrag, ställ krav på sysselsättning genom att anställa inom omsorg, skola och näringsliv eller erbjuda utbildning som leder till jobb.

2, Inventeringar i skolan går före fler skattesänkningar, anställ fler lärare och pedagoger, så att varje elev får mer tid till lärande.

3, Ordning och reda i vård och omsorg går före nya privatiseringar, låt personalen lägga mer tid på patienter och mindre tid på prislistor.

4, Bygg fler hyresrätter i Norrtälje kommun, unga måste kunna flytta hemifrån och komma ut på arbetsmarknaden.

Hon gick också genom punkter specifikt för Hallstavik och det är fem punkter.

1, Inrätta ett medborgarkontor för bättre service.

2, Bygg ett nytt inomhusbad i Hallstavik.

3, Gör det möjligt för nya företag att komma till Hallstavik.

4, Bygg fler bostäder i Hallstavik.

5, Stärk föreningslivet och civilsamhället i Hallstavik.

Börje Vestlund, s-riksdagsman, gick genom arbetsrätten och hur den påverkar EU Sverige och varför det är viktigt att rösta på EU-valet.

Taisto Hautala



Taisto Hautala med konferensdeltagare



Ulrika Enlund och Taisto Hautala



Stig-Olov Sandin - Bygg. och Maria Gauffin Röjestål - IF Metall



Anders Leander - IF Metall med Marcus Persson och Mikael Jansson - Byggnads



Ingela Edlund - LO:s andre viceordförande



Ulrika Falk - oppositionsråd (s) Norrtälje kommun



Börje Westlund - riksdagsledamot (s)



Ulla Strandberg och Mikael Andersson

FRÅN KONTAKTOMBUDSTRÄFFEN



Peter Persson heter Riksdagsmannen som besökte Kontaktombudsträffen i slutet av april.

Peter är såvitt vi vet den enda i riksdagen som är medlem i Pappers. Det finns naturligtvis orsaker till det. En av dem är att Peter har jobbat på fabriken i Nymölla, en annan är att han, liksom många andra, tycker att facket har en viktig roll.

Peter gav först det historiska perspektiv om varför facklig-politiska samverkan varit - och fortfarande är viktigt. Vidare kom han att beskriva vad som skapat den havererade situationen på arbetsmarknaden med 400 000 arbetslösa i Sverige (och 25 miljoner arbetslösa i Europa). Det instrument som regeringen använt sig av för att nå full sysselsättning är att gång på gång sänka skatten. Det har inte gett några nya jobb. En försämrade A-kassa och sjukkasse skulle dessutom stimu-

lera människor att ta jobb. Det resonemanget bygger på synen att folk bara vill hålla sig undan arbete. Peter sade sig dock aldrig ha mött någon som sagt "Persson, kan du hjälpa mig att bli arbetslös?!". Det var alltså en bluff när Alliansen sa att deras politik var inriktad på att skapa fler jobb - politiken var inriktad på att skapa ett systemskifte! Peter påstod vidare att den enkla ekonomiska politik som bedrivs handlar om en utbudspolitik där folk ska piskas in på arbetsmarknaden med lönesänkningar och därigenom göra att fler blir anställda. Ett exempel som nämns är den sänkta arbetsgivaravgiften för unga - som är detsamma som att säga att ungdomars löner är för höga. I och med att sänkningen är generell riktar den sig till dem som faktiskt redan har jobb, inte tvärtom. M.a.o. inte mycket till stimulans för att nyanställa, bara till att få billigare arbetskraft.

Självklart beskrev också Peter kort sitt partis, Socialdemokraternas, strategi för nya jobb. Överhuvudtaget tyckte han att behovet av en näringspolitik är viktigt. Någon sådan värd namnet finns inte idag! Nu handlar det mest om "bort med regleringar och in med mer marknad". Det verkar som om "regeringen har beröringsskräck även med näringslivet".

En intressant tillbakablick visade vid jämförelsen av förändrad arbetsmarknadspolitik att åren 1940 - 1990 var genomsnittsarbetslösheten ca 2 %. Under den tiden användes 2 % av BNP till omställning och utbildning. Idag, med 8 % arbetslöshet används 0,2 % av BNP till omställning! Detta i ett läge där många företag faktiskt vill anställa men inte får tag i rätt kompetens.

Även det mellan LO och Socialdemokraterna överenskomna 10-punktsprogrammet för ordning och reda på arbetsmarknaden som bl.a. säger att svenska kollektivavtal ska gälla i Sverige gick översiktligt igenom.

Men självklart hanns också många frågor från Kontaktombuden och andra medlemmar med under dagen - lönerrevision, sommarjobb, kongress, ISS-uppgörelsen om förrådet, lokala förhandlingar samt information från både HSO och Folksam.

Anders Lidén



Holmens Bruk i timmer- och papperstraden

Ar 1995 erhöjll J Roger Toll Pappers kulturstipendium för bl a "hans omfattande forskning kring Roslagsfartygen", men då hade han redan dessförinnan erhållit Gävle-Dala-distriktets kulturpris. Han har även fått Arbetarrörelsens kulturpris i Norrtälje kommun 2005 samt en del andra utmärkelser.

Under några år var han också redaktör för Roslagens Sjöfartsminnesförenings årsskrift Rospiggen där han flitigt bidrog med artiklar om den lokala sjöfartshistorien. 2000 utkom boken Häveröbriggarna och 2004 var det dags för Med kol och järn i lasten - Herrängs Gruf-aktiebolag som rederirörelse. Dessutom har han skrivit om bl a bogserbåtar och pråmar vid Schebo bruk. Det bör också nämnas att han medverkade vid tillkomsten av avd 68:ans 75-års historik.

I den nya boken varturen kommen till Holmens Bruk. Det företag som Roger Toll var verksam i från 1977 till sin pensionering 2003. Boken fullständiga titel är "I

timmer- och papperstraden. Holmens Bruk som rederirörelse" och är utgiven med stöd av Sven Olsson och Roslagsbogser AB.

Efter en inledning där författaren gör en exposé över rederiverksamheten från anställningen av skepparen Eric Friden Törnros 1913 fram till Johnson-koncernens storhetstid kommer en kort redovisning av huvudredarna och styrelserna. Därefter övergår Toll till bogserbåtarna och isbrytarna som är bokens största avdelning med 70 av bokens 122 sidor. Här finns i tur och ordning Hallsta I-III (totalt 5 båtar), ss Björnen, ss Isbrytaren samt Holmen I-XI. Björnen som fanns i Hallsta mellan åren 1968-82 kommer många ihåg. Hon efterträdde legendariska Holmen VIII. Befälhavare ombord var Sven "Morre" Olssons far Wilhelm Olsson. Han var även Åttans sista skeppare. Efter Björnen kom bogserbåten Voima till Hallstavik. Hon döptes raskt om till Hallsta II. Ville Olsson hann vara kapten i en månad innan vår egen kajare Ulf Berglund tog över. Ulf lämnade senare skepparansvaret till Sven Olsson. Hallsta II och Hallsta III var sedan kvar i Holmens regi fram till 1989 då bolaget sålde dessa till Hallstaviks Schakt AB. Hamnklubben protesterade mot försäljningen bland annat för att attraktiva jobb med högre lönegrader gick förlorade för de Holmenanställda. I kapitlet om Holmens lastfartyg berättas om Louis de Geer, Wellam de Besche samt den under kriget torpederade Lars Magnus Trozelli. Mäsuppassaren Torsten Torstensson från Häverö och donkeymannen Hjalmar Gideon Häggqvist från Edebo var de rospiggar som följde med fartyget i djupet.

Boken avslutas med tre avsnitt om pråmar, varpbåtar och logementfartyg. Lite kort presenteras även dagens rederirörelse vid Hallsta hamn – Roslagsbogser AB. Roger Toll har letat fram många bilder varav många unika som här publiceras för första gången. I timmer- och papperstraden kan varmt rekommenderas till alla med intresse för Hallstavik och Holmens Bruk och alla med ett maritint intresse. Nu fattas bara en bok om Hallsta hamn genom tiderna.

Roger Berglund



Skyddskommittéledamöterna på väg till sektion Massa



Stödpelare fel placerad



Inspektion av nya barkhanteringen



Slangarna i oordning



Fel placerad plåt



Företagshälsovården diskuterar arbetsmiljön i driftcentralen - norr



Hej!

Det är en ära för mig att få vara gästskribent i ert tidning.

Jag är imponerad över ert fackliga engagemang! All heder till er alla.

Mitt namn är Marko Vujic och jag har varit ordförande i avd 103 Timsfors i snart 13 år.

Jag börjar med att skriva lite om vårt bruk som blev nedlagt 2006 där över 100 arbetskamrater blev arbetslösa samt konverteringsanläggningen där vi verkar.

Timsfors Pappersbruk historia började 1896, då tillhörde vi Munksjö AB i Jönköping.

Uppbyggnaden av bruket startade vid årsskiftet 1896/1897 och efter en intensiv byggtid var det dags att starta den första pappersmaskinen den 6 oktober 1898, därefter var bruket i drift till december 2006, alltså i 110 år var bruket verksamt från det att bolaget

bildades. Den 27 oktober stoppades den ena pappersmaskinen PM 15 och den 21 dec den andra PM 14. Som mest hade vi 6 pappersmaskiner och en klistermaskin i produktion vid bruket i Timsfors.

EN NY EPOK BÖRJADE NÄR SMURFIT FÖRVÄRVAR MUNKSJÖ AB

Efter en kort tids ägande säljer Smurfit ut delar av Munksjö men behåller konverteringstillverkningen. Ett tidigare beslut av Munksjös styrelse att bygga en stor sopförbränning tillsammans med Sydkraft i Timsfors för att försörja bruket med billig ånga och elström samt fjärrvärme gick om intet pga. en konkurs av pannstillverkaren Energos från Norge. Överklagande från privatpersoner vilket utgjorde en tidsmässig utdragen process bidrog också till att företaget kom på obestånd.

Att den nya pannanläggningen inte kom till stånd gjorde att Timsfors anläggningen försvagades, ekonomiskt hade vi hävdats oss väl mot de andra bruken inom koncernen.

År 2005 gick Smurfitkoncernen samman med den lika stora koncernen Kappa genom en fusion och nu började jämförelser mellan bruken med olika nyckeltal där vår anläggning hade svårt att hävda sig.

Trots att vår anläggning var det enda pappersbruket i södra Skandinavien som var helt baserat på returtillverkning så gick det inte att rädda fabriken. Den 4 juli 2006 fick vi beskedet att nedläggningen var ett faktum.

Den första tiden efter beskedet om nedläggning präglades av besvikelse och "varför skall bolaget göra detta mot oss" vi hade ju dock bidragit med goda vinster i många år, men nu räknades inte detta.

Om jag skall se något positivt med nedläggningen var det att den inträffade när arbetslösheten var låg och efterfrågan på arbetare var god. Förhandlingarna som följde var många och svåra, därför att några skulle få arbete på den nuvarande anläggningen som vi jobbar i. Om det berodde på att vi i facket var duktiga förhandlare vet jag inte men vi lyckades med att ha en god

stämmning under hela förhandlingsarbetet. Lyckligtvis har nu alla ett jobb. Nog om historia, nu blickar vi framåt istället

I vår nuvarande anläggning som fortfarande tillhör Smurfit-Kappa är det strålande tider. Vi laminerar off-line, vi är en av de ledande inom förpackningar för färskvaror (frukt o grönt)

Vi har en stor mix av tillverkning, vi tillverkar mkt till bilindustrin framför allt till Volvo. De största volymerna vi tillverkar går till Unicef där vi gör säkerhetslådor till sprutor mm. Säkerhetslådan är en innovativ förpackningslösning som skapats för förvaring och destruktion av förbrukade vaccinationssprutor och kanyler för att skydda och förhindra återanvändning. Säkerhetslådan kallas TimSafe och möter Världshälsoorganisationens krav på prestanda, säkerhet och kvalitet.

Se vår hemsida www.smurfitkappa.com/vHome/se/Lagamill

Man kan säga att våra produkter ersätter masonit

(tjockare ytvikter, board)

När det gäller det fackliga arbetet är alla medlemmar i avd 103, så har det varit i många år och det glädjer mig och alla andra som arbetar fackligt. Varför? Jag tror att det beror på att medlemmarna vet att facket alltid finns till hands. Därför tryckte vi för några år sedan upp t-shirts med loggan

"You never walk alone!"

Jag brukar skoja med Unionen att de borde trycka upp tröjor med loggan

"You always walk alone!"

Som jag sagt tidigare, jag är imponerad över ert fackliga arbete, engagemang och allt ni gör för era medlemmar. Fortsätt med det . Jag vill tacka er för mitt gästspel och önska er alla en härlig sommar!

Kamratliga hälsningar ,

Marko Vujic AVD 103 Timsfors





Studiekonferens på Engeltöfta i Gävle

Vad händer med miljöutbildningen?

Nu när många av våra medlemmar är uppsagda och arbetslösa har vi tillsammans med ABF Norrtälje börjat planera aktiviteter för dem. I dessa planer ingår bl a att erbjuda de arbetslösa studier i någon form. Den 9 juni sker en träff mellan oss, våra arbetslösa och ABF. Alla medlemmar har subventionerade priser hos ABF men för de uppsagda skall vi försöka ordna någon avgiftsfri kurs eller aktivitet. I Hallstavik har ABF kört en studiecirkel i Office-paketet för de medlemmar som anmälde sig till detta vid höstens studieuppsökeri. I mitten av maj anordnade ABF en studieorganisatörsutbildning, för sina medlemsorganisationer, som vi deltog i och den 10 juni inviterar man

till en avslutningsträff för cirkelledarna. På tal om ABF så har det varit ett årsmöte i slutet av april. Den tillförordnade ordföranden avgick på eget initiativ och till ny ordförande valdes Stefan Åhman som har sin hemvist i Hyresgäströrelsen. De två från Pappers som suttit i styrelsen hoppade av liksom Ulrika Enlund i valberedningen. Tills vidare avstår vi från nomineringar till ABF. Våra egna utbildningar fortsätter också. Förra årets förhandlingsutbildning för alla kontaktombud följdes i maj upp med en utbildning för styrelse och Huvudkontaktombuden i "facklig juridik". Där behandlades bl a MBL och det nätbaserade uppslagsverket Zeteo (Norstedts förlag). Förhandlingsombudsman Matts Jutterström på Pappers höll i utbildningen. Även om vi befinner oss på det första halvåret

så pågår planering både för hösten och nästa år. Den 29 augusti är det dags för den årliga studieuppsökarträffen och där har både förbundet och ABF lovat medverka. I mitten av september drar så studieuppsökeriet igång och det pågår under fyra veckor. Förra årets nyhet med en dag, Kunskapens bord, på Valhall kommer vi troligen att testa igen. Mer information om detta och om uppsökeriet kommer i nästa nummer av Pappers-Magasinet. Gävle-Daladistriktets studiebehov för 2015 diskuterades och spikandes (åtminstone preliminärt) vid studiekonferensen på Engeltofta i Gävle den 5-6 maj. Vårt distrikts önskemål skall sedan vägas samman med övriga distrikts och fastställs slutgiltigt efter förbundets studiekonferens i november och efter förbundsstyrelsens beslut om 2015 års budget. Vi har behov av både en medlemsutbildning och en BAM-kurs. Vi har dessutom lagt in önskemål om 8 platser på olika förbundskurser samt lika många på LO-kurserna. LO håller just nu på att se över medlemsutbildningen och vi har framfört en åsikt om att en pärm med utbytbara sidor är att föredra. En kommande tvistefråga blir hur arbetsmiljöutbildningen skall finansieras i framtiden. 2014 är det sista året i överenskommelsen mellan LO och Svenskt Näringsliv om att avsätta 10 mkr årligen till arbetsmiljöutbildningen. Hur LO (och förbundet) i förra avtalsrörelsen kunde släppa iväg 27 miljarder villkorslöst till arbetsgivarna (överskottet i avtalsförsäkringarna) är obegripligt. Några fattiga hundra miljoner borde reserverats för miljöutbildning och säkerhet. På förbundets handledarkonferens i slutet av maj uppdaterades kursmaterialet för Förbunds-, Lag & Avtals- samt Miljökursen. Dessutom medverkade författaren och folkbildaren Lotta Hellman som talade om bl a vux-



Conny Nilsson o Lotta Hellman



Förbundskursen går på Rönneberga

enpedagogik.

Den som tänker sig gå på någon av förbundets kurser i höst har följande datum att välja på;

- ♦ Förbundskurs, steg I 20-22/10 samt steg II den 1-4/12. Kursen går på Rönneberga, Lidingö.
- ♦ Lag & Avtalskursen, steg I den 15-17/9 och steg II den 27-29/10. Lag & Avtal går i Göteborg.
- ♦ Miljökursen, steg I: 7-9/10 och steg 2: 4-6/11 i Medlefors, Skellefteå.

Till sist vill vi förhandstipsa om den författarafton som vi arrangerar tillsammans med biblioteket och ABF på Hallstaviks bibliotek den 22 september. Då kommer den populära poeten Jenny Wrangborg som bl a skrivit den uppmärksammade lyrikboken "Kallskänken". Jenny är även krönikör i Arbetet och Dagens Arbeta.

Roger Berglund

studieorganisatör



Jenny Wrangborg

Ut och resa i sommar? Var försiktiga!

Hemförsäkringen vi har genom Pappers ingår ett reseskydd. Det gäller under 45 dagars resa. Om ni skulle vara ute och resa längre än 45 dagar så är det viktigt att ni ringer till Folksam och förlänger hemförsäkringens reseskydd. Reseskyddet gäller för alla i hushållet. Även till exempel om hemmavarande barn är ute och reser själva.

Vad gäller hemförsäkringens reseskydd då för?

Jo, den gäller för kostnader för sjukvård och medicin om ni eller någon i ert hushåll skulle behöva vård. Kost-

naden måste överstiga hemförsäkringens självrisk på 1.500 kronor. Reseskyddet gäller även eventuellt ambulansflyg hem från utlandet.

Det är viktigt att se upp när vi åker utomlands. Om ni söker sjukvård i ett annat land så frågar sig sjukhuset om ni kan betala för vården. Det gör att det kan dröja ett bra tag innan ni får vård. Det finns även andra faktorer, och det är att man får vård som inte behövs.

Ett skräckexemplet är en medlem i ett annat förbund som blev magsjuk i Turkiet och åkte till ett sjukhus. Det vanliga vid magsjuka är att ligga ner och se till att få i sig vätska. Den här medlemmen blev opererad i magen. Eller rättare sagt läkarna öppnade magen och sydde igen och påstod att de hade gjort en avancerad operation som de sedan krävde SOS International pengar för. Och om någon nu undrar så hade han i alla fall båda njurarna kvar.

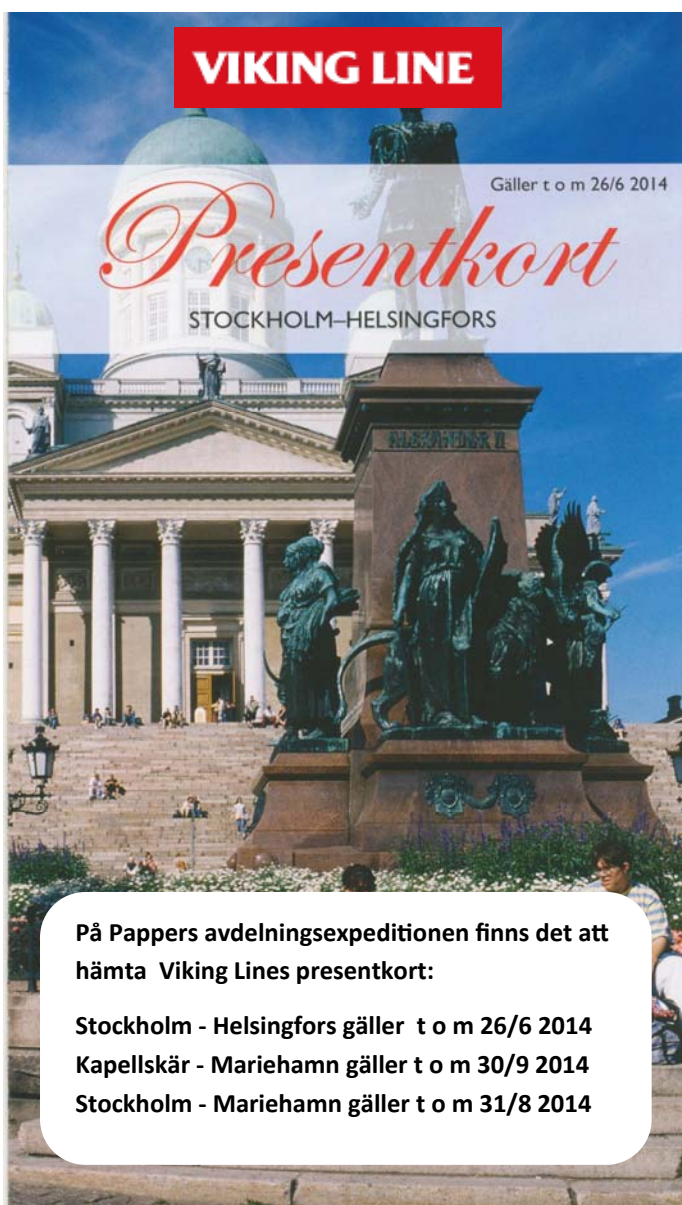
Det är det viktigt att ringa SOS International innan ni söker sjukvård. De vet vilka sjukvårdsinrättningar som är bra och ser till att ni får rätt vård. De kan även hjälpa till att tolka åt er på sjukhuset via telefon.

Det reseskyddet inte gäller för är själva resan. Så det ni eventuellt behöver komplettera hemförsäkringen med när det gäller resa är ett avbokningsskydd. Det ingår i hemförsäkring stor eller om man har ett tillägg som heter Resklar.

Vad ska man då göra om man ska ut och resa?

- ♦ Ta med resebeviset som ni fick strax innan jul i samband med försäkringsbeskedet från Folksam
- ♦ Lägg in SOS Internationals telefonnummer +45 70 10 50 50 i allas mobiltelefoner
- ♦ Ring SOS International innan ni uppsöker sjukhus eller annan vårdinrättning
- ♦ Undrar över sitt försäkringsskydd så kan ni träffa en rådgivare som ibland kommer till Röda villan, prata med Ulrika eller Anders på facket om ni vill träffa rådgivaren

Men glöm inte att ha en riktigt trevlig sommar!



VIKING LINE

Gäller t o m 26/6 2014

Presentkort

STOCKHOLM-HELSINGFORS

På Pappers avdelningsexpeditionen finns det att hämta Viking Lines presentkort:

Stockholm - Helsingfors gäller t o m 26/6 2014
Kapellskär - Mariehamn gäller t o m 30/9 2014
Stockholm - Mariehamn gäller t o m 31/8 2014

NYCKELN TILL EN SCHYSST PENSION



Vilket liv önskar du dig i framtiden?

Vårt uppdrag är att se till att du som är medlem i LO:s fackförbund får en så bra tjänstepension som möjligt. Vi har alltid haft låga avgifter och har en hög avkastning som i flera år legat i topp. Dessutom investerar vi dina pengar i schyssta företag som tar hänsyn till människor och miljö.

En halv miljon medlemmar har redan valt oss som förvaltare till deras tjänstepension. Ett naturligt val – välj oss du med!

Peru - Inkas land



Min dröm har länge varit att besöka Machu Piccu, den gömda och glömda mytomspunna Inkastaden högt uppe i Andernas berg.

Resan började en tidig Aprilmorgon på Arlanda. Efter ca 14 timmars flygning landade vi i Lima, Perus huvudstad. Efter en god natts söm började dagen med en rundtur i den stora staden (ca 9 Milj inv.). Med bl.a. ett besök i katedralen och guldmuseet.

Dagen därpå flyg från Lima till Cuzco, Andernas huvudstad som ligger 3350 m.ö.h, för att därefter fortsätta med buss till Inkas heliga dal, till byn Ollantaytambo. På vägen dit ett stopp vid marknaden i PISAQ för lite shopping. I Ollantaytambo besökte vi en gammal inkabosättning med tempelruiner, åkte sedan vidare på slingriga vägar upp till den lilla bergsbyn Willoc, fick där besöka en indian kvinna i hennes hus som var väldigt enkelt, där sprang marsvin runt på det jordstampade golvet. Marsvin är en delikatess i Peru och äts helgrillade vid speciella tillfällen. Vid vårt hotell i Ollantaytambo kunde vi se kolibrier, häftigt att se dessa pyttesmå fåglar på nära håll.

Dagen efter började resan till min höjdpunkt Machu Piccu den mytomspunna inkastaden högt belägen omgiven av Andernas berg. Med tåg tog vi oss ifrån Ollantaytambo till den lilla byn Aguas Calientes, därifrån buss på slingriga vägar upp till Machu Piccu. Denna magiska plats som upptäcktes av arkeologen Hiram Bingham i början på 1900-talet. Lika fantastiskt som jag trodde att det skulle vara att gå där var det, en hel dag var vi där och hann även med en vandring till solporten 5 km på Inkaleden. Vi återvände efter besöket på Machu Piccu till Andernas huvudstad Cuzco, för att närmare bekanta oss med staden bl.a. soltemplet och ruinerna Sacsayhuaman.

Vidare från Cuzco mot Titicaca sjön och urosindianerna som lever på vassöar i världens högst belägna sjö. Besökte även ön Taquile där männen som sticker sina luvor finns, olika färg beroende på om de är gifta el inte.

Nya äventyr väntar, närmast färdas vi över högplatån mot Colca Canon och högsta punkten på vår resa 4910 m ö h. Här såg vi vicunas lamadjurets vilda släkting, men även hjordar av alpacka och lamadjur.

Väl framme bor vi på en lodge med varma källor, hur mysigt som helst, hade kunnat stanna där flera dagar, men fick nöja oss med två övernattningar. Tidigt första morgonen begav vi oss upp till en plats som heter Colca korset där kondoren finns och vi hade väldigt tur och fick se många som svävade uppåt på termikvindarna för att ta sig ner till havet.

Avresan påbörjades nästa morgon mot kusten igen och staden Arequipa och Santa katalina klostret väldigt fint och rofyllt. En lång bussresa 11 tim. tar oss vidare mot staden Nazca, för att från små plan flyga över Nazcalinjerna, besynnerliga linjer och figurer i öknen.

Vår resa närmar sig nu vårt slut mål Lima, men ett besök på de fågelrika Ballestaöarna hinns med, tur har vi när vi lämnar hamnen så hoppar några delfiner framför båten. Vi ser också en hel del sjölejon ute på öarna.

Därmed 17 dagar till ända fullproppad med intryck och en hel del bilder.



I vassbåt på Titicacasjön



I Inca byn - Willoc



Marknad i Lima



Lama



Fiskmarknad i Lima



Coca te vid Titicacasjön

FAKTA OM PERU



Folkmängd: 28,4 miljoner invånare.

Huvudstad: Lima (7,8 miljoner inv)

Språk: Spanska, Quechua och Aymara.

Klimat: Vid kusten är det ofta fuktigt men ingen nederbörd. Temperaturen är jämn året om. I högländerna är det svalt. Nederbörden är riklig under vintern (oktober-april). Ju högre upp man kommer desto mer växlar temperaturen mellan dag och natt.

Religion: Katolicism med inslag av traditionell religion.



Katedralen i Cusco

NR 2 KRYSSLÖSNING

S	O	L	G	A	S	S
---	---	---	---	---	---	---

Vinnare av kryss nr 2 är:

1: pris **Barbro Sundberg**, EMB

2: pris **Kerttu Hauta**, dagtidsgrupp EMB

Grattis! Ni kan hämta erat pris på fackexpeditionen i Röda Villan.

MUMSBITAR

Nötchokladsrutor *ca 30 kakor*

Du behöver:

Tid 40 minuter

Ingredienser:

100 g smör
1,25 dl vätemjöl
1,5 dl strösocker
1 dl hasselnötkärnor
0,5 tsk bakpulver
3 msk kakao

Lägg smör och socker i en bunke och låt stå så smöret blir rumsvarmt. Ta under tiden fram en långpanna, ca 25x35 cm och smörj den ordentligt eller klä den med bakplåtspapper som du smörjer. Hacka nötterna grovt. Vispa smör och socker till en jämn smet med elvisp eller använd matberedare. Vispa ner ägget. Tillsätt bakpulver och kakao och vispa till en jämn smet. Tillsätt till sist vetemjöllet och vispa snabbt till en jämn



smet. Bred ut smeten i långpannan. Strö över nötterna. Grädda mitt i ugnen i 200°C i ca 8 minuter. Med varmluft 175°C i 10-12 minuter. Låt kakan svalna endast några minuter och skär sedan i rutor och lossa dem från bakplåtspappret eller plåten. Låt dem svalna och lägg dem sedan i burkar.

KALENDARIUM 2014

Styr	Styrelsemöte
AVD	Avdelningsmöte
KO	Kontaktombud
HKO	Huvudkontaktombud

STYR	AVD	KO-träff	HKO-träff	Anmärkningar	Tid
02 juli				Kongress	05-07 sep
30 juli	10 sep	12 sept	26sep	Distriktsmöte	07-08 okt
03 sept	08 okt			Verksamhetsplanering	17 oktober
01 okt	12 nov	28 nov	14 nov	Förbundsmöte	20 - 21 nov
05 nov	10 dec				

■ KRYSSET BÖRJE NORDSTRÖM

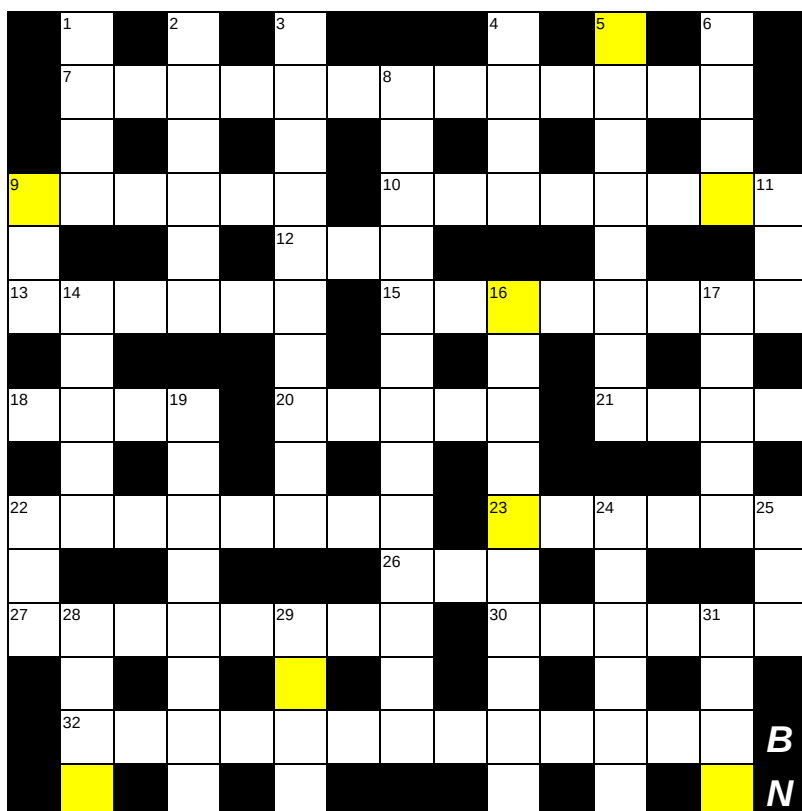
Dags för ett nytt kryss. Du behöver inte lämna in hela krysset när du löst det. De bokstäver som hamnat i de tonade rutorna bildar ett "lösenord". Lämna in detta lösenord tillsammans med ditt anst-nr, namn och avd. så deltar du i dragningen. Du kan även maila lösenordet till oss :

avd.68@holmenpaper.com

Bland de inlämnade rätta svar kommer vi lotta ut:

1: pris 2 st trisslotter

2: pris 1 st trisslotter



Vågrätt

- 7. Blev tyvärr SD år 2010
- 9. Packad
- 10. Första parkett vid boxning
- 12. Ledig
- 13. Skolka
- 15. Extrem hos mods och punkare
- 17. Kåre
- 18. Blä!
- 20. Klings poliskollega
- 21. Sky
- 22. Vaggar hos Calle Schewen
- 23. Är många svampar
- 24. Nakna
- 26. Längst fram på spetsen
- 27. Falsk självkänsla
- 30. Hallstavik t ex
- 32. Pippis "Pryzeluskan"



Lodrätt

- | | | |
|------------------------------|----------------------------|-------------------------|
| 1. Svår tid | 9. Arbetslivsutbildning | 24. Bestämd arbetsmängd |
| 2. Kyffe | 11. Mitt i Luleälven | 25. Handling |
| 3. Regnbågar | 12. Metar | 28. Begripa |
| 4. Flarn | 14. Besiktiga | 29. Dinosaurie |
| 5. Går långsammast i vattnet | 16. Blev tyvärr SD år 2010 | 31. Gör entertainer |
| 6. Otyglad | 17. Ibland tamt mårddjur | |
| 7. Kvistar och grenar | 19. Slås fast med söm | |
| 8. "Silverryggar" | 22. 3:e sönd. i sept. | |



Sverige kan bättre. Sverige behöver en ny politik och en ny regering. Arbetslösheten har ökat. Otryggheten har ökat. Klyftorna har ökat. Välfärden börjar bli rejält kantstött genom stora skattesänkningar som såklart gynnar de som tjänar mest. Inte de som behöver det mest.

Vi tror Sverige kan bättre, gör du?

LAYOUT: Pappers avd 68

FRAMSIDA: Aleksandar Srndovic

BAKSIDA: Aleksandar Srndovic

NÄSTA NR: Oktober 2014

ANSVARIG UTGIVARE :

Aleksandar Srndovic

REDAKTIONEN:

Anders Lidén

Erik Asteving

Ulrika Enlund

Stefan Pettersson

KONTAKT:

Pappers avd 68

Tyskavägen 1

763 81 Hallstavik

0175 26 390

www.avd68.com

